

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Gratia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

diffimus
rubus ari-
dus, Vita
spinoza.
Vt Matt.

13. Marc. 4.
Luc. 8. Ce-
siderunt
in spinas
Per spinas
divitias.

Georg. li. 2.

nes, adversi casus omnes intelliguntur, quibus corda nostra vellicantur, lacerantur & arumosa fiunt: de quibus Paulus 2. ad Timoth. *Omnes qui volunt pie vivere, Christo Jesu dediti, persecutionem patiantur.* Ita apud Græcos dicitur, *si quis in vita sua, pro vita incommoda atq; perdifficili.*

DIVITIARUM CURÆ. CAP. VII.

HEROKLYPHIGE passim loquitur Evangelium, ut ad hanc sententiam semen ait inter spinas concidisse, unde anxietas divitiarum curæ significatur. Sed durum fortasse videtur, divitias per spinarum vocabulum intelligi, nisi Dominus nosse Jesus CHRISTUS, qui eo usus est hieroglyphico, dictum ipse suum explicuisset. Quis enim mihi crederet, ait summus Pontifex Gregorius, si spinas divitias interpretari voluisset, maxime cum illæ pungant, istæ delectent, & tamen spinæ sunt quia cogitationum suarum punctione mentes lacerant: & cum usq; ad peccatum pertrahunt, quasi infesto vulnere eruantur: & quæ plurima in hanc sententiam disputat. Expectet vero aliquis, ut huc citem locum ex 32. Psalmo: *Conversus sum in arum: a mea, dum configitur spina.* Sed loco satis facit Lectorum admonuisse, in Hebræo codice nullam esse hic de spina mentionem, sed de aristarum spiculis, quæ per ætatem torrefactæ facile confringuntur. Hebræicæ profus literæ sensus est, ut paulo altius repetam, *conversus esse Humorem, quod alii pinguedinem reddidit, in eam iam ariditatem quæ spicis accidit eo præsertim tempore, quo arista tritur antur.* Nam tritura cum magno plurimum calore venit, ut Maro diceret. *Dicendum igitur, Humor omnis meus ita exaruit, ut arista (nam hæc ariditate nomine habent) eo ætatis tempore quo tritura serrescit.* Et hoc sibi vult illud, *Dum configitur spina.* Nisi forte spina in linguis aliquot aliis spicæ etiam significatum habet.

GRATIA. CAP. VIII.

Rosa sine
spina hieroglyphica.

UT vero diu per senticeta tot peregrinati, postliminio tandem ad rosam redeamus, ea sine spinis considerata, tum venustatis, tum amoris, in primis autem gratiæ ejus signum est, quæ quis præditus omnium in se amorem contrahat, omnium sibi animos conciliet. Inde factum est, ut purpuream rosæ colorem Veneris sanguinem esse Poëtæ dixerint, qui quidem ex isto ejus pede desinaxerit, & rosam, quæ prius ubique alba erat, aspergine sua continxerit:

*Ille quidem studiosa suum defendere Adonin,
Gradivus stricco quem peter ense ferox,
Affixit duris vestigia cæca rosetis,
Albag, divino picta cruore rosa est.*

Et Europa, Theocritus: *Dum regia puella alios alia flores legunt, ipsa Regis filia purpuream manū rosam legerat, qualis Venus inter Gratiæ excellens.* Inde rosas loqui, proverbium, de re gratissima jocundissimaque. Et Persianum illud, dum nutricula gratiam omnium alumnulo comprecatur, Deos votis onerando ait: *Quicquid calcaverit hic rosa fiat.* Sed quod alii fabulose dicunt, Philosophi illi veteres, qui rerum omnium originem altius perlerunt, odorem coloremque illum à Venere ipsius stella proficisci autumant. Hinc Maro Venerem rosæo semper ore loqui dicit. Quod denique ad afflatum pertinet, nemo luculentius expressit, quam idem explicuerit; ejus enim id de Rosa opusculum, de cujus authore dubitatum diximus, Charisius agnoscit. Ait vero Poëta:

Æneid. li. 4.

*Vidi Pesto gaudere rosaria cultu,
Exoriente novo rosida Lucifero.
Rara pruinosis canebat gemma fructibus
Ad primos radios interitura die.
Ambigere, vapere rosæ tunc aura ruborem,
An daret, & flores tingeret orta dies.*

Magis Indici Rosa in quanto pretio fuerit.

Quo vero Gratia significatum inesse rosæ apertius intelligamus, Indorū etiam monumenta conquiremus: siquidem eorum Magi rosam tantū fecerunt, ut ad conciliandos magnorum principum animos, non alia re quāpiam libentius quā rosæ uterentur. Libet vero ex eorum dictis unū hoc, quod ad argumentum facit, recitare. Ajunt illi, si Princeps quāpiam sacer profanusve sit ad condas, quem

A quem tibi conciliatum velis, ut & te amet, & votis tuis faveat atque benigne respondeat, observandum esse cœli situm, cum Sol vel in Ariete gradu eo ascendente fertur, quem Luna læto feliciq; aliquo aspectu intueatur. Hic tu phialam rosæco niditissimo plenam in manû dexteram sumens, facie adversus Solem conversa, sumis pedibus insitens, & phialam præcendens in hæc verba duodecies repetitione facta, voce clara orationem habeas. Salvere te jubeat Deus, ô Planeta tuo potens lumine, ac omnigenæ felicitatis fecundissime, qui tam formosus, tamq; omnibus exoptatus, tam beneficis oriris radiorum distillatione micantissimus. Tu Sol ille es, qui luce, spiritu & vigore tuo mundum universum regis: tu cœli lampas, tu rerum omnium lumen, tu eorum quæ ubiq; æguntur author: tu per vim, quam tibi Deus Opt. Max. infundit, tibi omnia devincis: tu quatuor mundi cardines continuo infatigabilique cursu pervestigas: tu lumen & pulchritudinem ex ipsa divinitatis facie mutuaris: tu viam luminosam, & perpetuæ usum lucis nullo interposito velamento Lunæ liberaliter elargiris: tu reliquos stellarum globos luminis tui lampadibus accendis. Quæ si ita habent, exoratum te velim, ut amicitiam, benevolentiam, amplexum, & effectum erga me omnium benevolentiarum in hoc olco mihi concedas, ita ut me omnes appetant, & amicitiam meam ultro concipiant, ac perinde maximos minoresq; Pontifices, Reges, Principes, reliquosq; potentiores, Senatuum, populum infimumq; gregem, mihi amore atq; charitate concillem. Hic quo illi appellarentur nomine profitebantur, rogabantque insuper & adjurabant, obsecrationibusque adigebant per ejus potestatem, ut amicitia hæc & amor & pietas ita in horum cordibus & linguis & operibus insisteret, ut magno se affici gaudio experirentur, quotiescumq; hominem ejusmodi intueri atq; alloqui facultas esset. Proinde Sol virtute & potestate sua, ut mores etiam congruerent, hominisq; præsentiam illi omnes admirarentur, honorarent, & esse quantumvis pietati existimarent, efficeret. Ad hæc quædam geniorum nomina intermisciebant, quorum interventu eadem fieri supplicabant, præcipueq; nomen illud quod amores & amicitias vivificat, & amantum corda in unum conflant, inlolebilique copula conjungit. Ea vero tum quia videbantur absurda (sunt enim, ut Lucianus ait, *παρὰ τὴν φύσιν καὶ ἀπορίας ὀνόματα καὶ πρὸς τὸ ἀβυσσόν*) tum quia ex Christianæ pietatis instituto profana jam habentur, de industria prætermisi. Id ite cum exegissent, oleum summa veneratione susceptum observabant, quo faciem obungerent, quotiescumque Principem aliquem adiuri essent. Quo minime ridiculum videatur, Ulyssi in Phœniciam appulso, fracta quippe navi, mari ejecto, & omnium egeno, Deam Pallada oleum attulisse, quo ille perunctus, omni abjecto squallore, quem ex maris salugine inediaque per quatrimum tolerata contraxerat, *καθαροὶ δὲ καὶ ἐν δόξῳ*, dignior & venerabilior effectus est. Rosaceum vero Homero fuisse cognitum ex eo conjicimus argumento, quod *ἰδὼν δὲ ἄλλοι* Venus Hectoris cadaver obunxerat, quod à canum injuria, quibus id Achilles objecerat, inoffensum præstitit. Tantam inesse Rosæ vim, Homerus persuasum habuit. An nos autem oleum aliud à Venere quam ex rosâ sua comparatum existimemus? aut alia quapiam ope usam crediderimus, quam ea ipsa vi, quam rosâ ipsamet infundit, cum in Carthaginiis templo

Oratio
Magorum
ad Solem,
plana magica &
improba.

Oleo rosaceo, qd in vâ
dic illorum
& odoriferum oleum,
Odyss lib.
2. verb.
339.

Restitit Aneas, clarâq; in luce resulsi,
Os humerosq; Deo similis: namq; ipsa decoram
Cæsariem nato genitrix, lumenq; juvenem
Purpureum, & letos oculis asslarat honores.

Æneid. l. i.

D Sed quoniam rosâ super fatis superq; jam provecti sumus, præteribo Ælii Veri Imperatoris lectulum, innotulumq; reticulum foliis rosæ repletum, quem sibi subterni jubebat, in quo Persicis odoribus perunctus recubare consueverat, major è inde sibi gratiam adepturus. Dissimulaboq; fabulas Apulejanas, in quibus Lucius ipse prius in Asinum ex homine conversus, rosâ toto terrarum orbe perquisitis, tam multa pertulit incommoda, donec demum oblata earû copia, quas deciperet, humana formæ restitutus, pristino decori & venustati est redditus. Quod autem pertinet ad odorem, rosâ sordidissimum animal Scarabeum, cui res plurimum est cum stercore, ut alibi diximus, odore emectat suo. *Ρόσιν* autem eam idcirco appellatam Plutarchus ait, *ἐν τῷ μύθῳ πρὸς τοὺς ἐπιμύθευ ἀφ' ἑσθίου*, quod ingenti odoris redundantia distillat. Divina lit. ræ, ut Cyprianus ait, gloriosam famam appellatæ solent

lent odora menta. Unde Paulus, *Christi bonus odor sumus*. Et quod unguentum in Aaronis Pontifice A barbam difflebat, bonæ index est famæ, quam sibi sacerdos quilibet comparare debet. Et pro martyribus hieroglyphicè poni rosas à rubore sanguinis, ait Eucherius.

DE LILIO. CAP. IX.

Florum
prærogati-
va.

UT vero coronam ipsam nostram elegantius contexamus: purpureis aderunt lilia mista rosæ. Sciendum autem in primis, unumquemque florem hieroglyphicum esse spei. Nam si spes, ut Speusippus Platonius fuit, est expectatio boni; velut è converso, metus, animi concessio in expectatione mali: sique floribus inspectis, usum inde fructuum sperare solemus, nulli dubium erit quin flos sit futuri boni prænunciatus, & frugem paulo post succrescentem pollicetur. Nam & Theophrastus ait per florem, ubi prævius apparuerit, in frugis inde nos spem surripi. Sed quam vis sit hæc florum omnium prærogativa, ut nos bene sperate jubeant, unus tamen præcipuus, quippe liliū, uno omnium consensu hieroglyphici hujus primas obtinet. Hic in antiquorum monumentis cum in

Numismat.

Alex. Pii

Imp. A-

emiliani,

Impe.

Claud.

August.

Hadriani

August.

Æneid. l. 6.

numo Imper. Alexandri Pii Aug. ab altera facie Dea liliū dextera prætendit, cujus inscriptio est, SPES PUBLICA. Eadem inscriptio cum lilio manu Dæ prætento in Imper. Emiliani numis habetur. Nusquam vero frequentius neque manifestius hæc liliū facies pro spe ponitur, quam in Imper. Claudii. P. T. Augusti, quorum vis magna proximis annis in Bellunensi agro effossa est, in quibus Dea ipsa pallam læva sustinet, dextera liliū prætendit, cum inscriptione, SPES PUBLICA. Et in Tib. Claudii numis eodem gestu Dea, palla quippe sublata, liliū; dextera prætendit, cum literis, SPES AUGUSTA. Eodem statu habitusque in Hadriani numo dea liliū prætendit cum inscriptione, SPES P. R. Ac ne ratio sit horum multiplicitas & numerus, hieroglyphici hujus non ignarus Marto noster, cum spem de Marcello conceptam significare vellet, tacita quadam ad clarissimum illum allusione, eruditius sane quam fronte prima pollicetur, hæc scripsit:

Nec puer lilia quisquam de gente Latinos

In tantum spe tollet avos, nec Romula quondam

Ulo se tantum tellus jactabit alumno:

Ibidem.

& quæ sequuntur usque ad versum illum:

--- & quæ fata spera rumpas.

Tu Marcellus eris: manibus data lilia plenis.

Lilia postulat Anchisæ, quibus donis nepotis animam cumulet, ut inde præceptam iri spem publicam populi Romani, prout ex superioribus numis ostensum, indicaret. Hinc Flæcus cum spes postulat sæpe fallere animadvertisset, indolisque bona de manibus sæpe rapi conspexisset, postquam vivax apiam dixit, breve mox liliū subjecit.

CHRISTUS, ANGELI. CAP. X.

Caute.

c. 2.

Hinc lex

Salica his

roglyphicè.

Liliū na-

tura.

IN Divinis literis libum, præcipuè album, nunc Christi, nunc Angelorum hieroglyphicum est. à candore quippe justitiæ, ad quod spectasse voluit Salomonem, cum dixit: *Flos campæ, & lilium D convallium*. Hilarius in Mattheo, præcipuum Angelorum hieroglyphicum ponit lilia, de quibus dictum Evangelio, *Non laborant, neque nunt, quibus scilicet extra humanæ scientiæ eruditionem, laboratum*. Et operis merito eodem, à Deo gloriæ candor indultus atque indutus est, ne quid ex principio labore & ære existimarentur habuisse. Ea autem est liliū germinis natura, ut cælestibus Angelorum substantiis aptissimè comparetur: hoc enim efflorescens, cum à stirpe detentæ: humi radicis avellitur, nature suæ virtutem, licet aruisse videatur, occultat, & redeunte tempore rursum liliū sui honore vestitur. Ex se igitur reflorescit, sibi que redditur: quod sit, quod vigeat, nec radici nec terræ debet, cum ille qui se suggerit succus ex se dimanet & suffundatur, atque ita annuæ hujus viriditatis exemplo, virtutem cælestis substantiæ æmulatur, cum tamen ex eo tantum quod intra se divinitus acceptam habet